

Ljepote mojeg zavičaja

Ugodna srpanjska noć. Ponoć je, kroz noć odjekuje prigušeni glas zvona. Soba puna mjesečine. Blijeda narančasto-žuta svjetlost uličnih svjetiljki baca mistične odsjaje na kuće, gdje vlada san, a iza svakog prozora diše jedna sudbina. Zagonetne sjenke živice i voćaka ocrtavaju se na tlu. Kroz otvoren prozor u sobičak ulijeće ljetni lahor, zaigra se svilenim zastorima i lagano mi uskomeša kosu, pa iziđe. U sobu je uplivaio mjesec, velik i tajanstven poput barke što pluta nepreglednim oceanom, dotičući svaki djelić moje sobe od starih požutjelih slika pradjeda iz vojske što beživotno stoje na polici, do onog starog sata zagasito bakrene boje što tupo otkucava minute. Na zidovima preslikavaju se zvijezde, ti nebeski dragulji, za svako dobro srce po jedna. Negdje u daljini noćnu pjesmu pjevusi sova u skladnom ritmu sa zrikanjem zrikavaca. Ja spavam i snivam, lutam mislima. Dok srce mori mi neka čežnja, snažna čežnja... Ja čežnem za onim vlatima trave što miluju mi bose tabane kad trčim po livadi, čežnem za onom pjesmom slavuja što uvijek grleno zapjeva kad s djedom dođem u vinograd. Čežnem za onim mirisom žetve, za mirisom žita u jesen; za srnama i srndaćima što skrivaju se duboko u šumi. Ja čežnem za onim zvukom rijeke što se prelijeva po koritu, za njenim oblucima; čežnem za onim mirisom berbe i zvukom djedove pjesme; čežnem za onim teškim grozdovima što se posuti kapima rose u ljetna jutra sjaje na suncu i čežnem za onim svježim okusom grožđa što mi prska u ustima; čežnem i za onim crvenim krovovima što se posuti po brežuljcima probijaju kroz tešku maglenu koprenu za onih sumornih, jesenskih jutra. Čežnem za svim tim brežuljcima, za bakinim pričama tijekom zimskih večeri, za lastama što lepršaju nebom u proljeće, za onim plamenim bojama našeg Uskrsnog krijesa, za mirisom hrastovine kad hodam šumom, za onom jekom što se probija kroz drveće, za onim ružičastim cvjetovima naše stoljetne trešnje u proljeće... Ja čežnem, čežnem za tobom rodni kraje, za tobom zavičaju, za tobom, ja čežnem i nemirno čekam jutro da ti ponovno ugledam lice...

Jutro... divno jutro. Sunce sjaji na istoku i polako se uspinje nebeskim svodom. Sve je okupano njegovom svjetlošću. Trava se umiva u kapima rose. Polako povlači se noćna koprena, dok zora već sviće i razvlači se po svom kraju, u daljini se razliježu zvukovi ptica. Jedna lasta doletjela je negdje sa sjevera tamo od onih širokih polja pšenice što već čekaju žetvu i sletjela na granu trešnje pa zapjevala. Grleno i živo, pa kao da mi priča o nekim dalekim krajevima i nepreglednim morima, a ja njoj o svojim brežuljcima, što stvaraju tako lijep prizor kad u ranu jesen, obojani svim mogućim bojama duginog spektra pričaju svoje priče poput valova na nekom oceanu, krivudaju i kao da se natječu koji će biti bliže nebu, a za vrijeme žetve kad sve na njima vrvi od rodnosti i veselih kosaca kao da mi se zagonetno smiješe. Dok dođe berba, oni odišu onim bogatim mirisom grožđa i onom lijepom vinogradarskom pjesmom. Eh, kako ih volim! A za onih dugih, zimskih večeri kad sjedim pokraj majke i slušam kako priča priče mojoj sestri, gledam kroz prozor ozarena lica i na obzoru ih tražim gdje spavaju i miruju u bijelom ruhu. Volim ih i za proljeća kad snijeg okopni s njih, oni zasjaju svojim magičnim sjajem i zelenilom, pa kad se sve ono silno cvijeće pojavi na njima oni blisnu mirisima i najljepšim šarama. A tek za ljeta? Eh, kako ih tek onda volim! Kad njima odiše dječja igra i veselje, one lijepe pjesme dječjih grla, kad su ta brda puna onih nesprenih otisaka bosih tabana na prašnjavim putevima, tad su i oni najsretniji, kad trčim njima i u srcu osjećam slobodu i glas svojeg zavičaja. Onda su mi najmiliji. Ne želim se obuti, ne želim da me obuća sputava, želim bos trčati po prašini i rosnoj travi. Prilazim velikom vrtu. Već izdaleka razabirem bakinu siluetu među biljkama, čujem kako pjeva onako za sebe, za svoju dušu. Pridem joj i pozdravim je. Pogledavši je u duboke, plave oči nasmiješio sam se i otrčao prema polju, pravivši se da nisam čuo da me izgrdila zbog bosih nogu. Trčim po polju, po orošenoj travi osjećajući da me korov bode za tabane. Pa prelazim na zlatno polje pšenice i kad se uvjerih da sam uzmaknuo dovoljno, legnem na tlo. Dok se topla pšenica uskomešala poda mnom, gledam gore, u nebo. Divno je. Sve nijanse plave, od nježne prozirne do one

tamne indigo plave boje, stopljene su u jedno. Tu i tamo pokoji oblačak, poput janjeta bijelog runa pretrči nebeskim svodom. Sunce je već visoko, već je zagrijalo sva polja i livade svojim dugim, sunčanim zrakama. Znam, i danas će biti vruć dan. S vremena na vrijeme nebom preleti pokoja ptica ili čak jato, dolaze i odlaze poput putnika na željezničkom kolodvoru. Spuštam pogled dolje jer sunce me već opako zasmetalo za oči. Podižem glavu i u sebe kroz zjenice uvlačim slike što kao da mi se nasumično nižu pred očima svakim mojim okretom glave. Nepregledna polja pšenice, kukuruza ili djeteline uvijaju se i spuštaju po blagim padinama. Prema jugu široke livade zelenih, nježnih nijansa. Tek ponegdje su osunčane suncem vlati trave polako požutjele. Iza livada je šuma, duboka i svježija gdje se radoznale sjenke igraju na šumskom tlu, a zrakom lebdi miris svježine, negdje dublje u njima skrivaju se srne, plahe i bojažljive. Tamo pokraj prašnjavog puta što je pun traktora, veliko, staro stablo hrasta. Prašnjavi putevi puni žireva, a oko njih šikarje. Na sjeveru nanizane kuće mojeg grada i hladni betonski voodotoranj, stara crkvice što će uskoro pozvati na molitvu, tamo na sjeveroistoku duga ulica i male trošne kućice crvenih krovova, i puno dječjeg smjeha.

Na zapadu, na zeleno-žutim osunčanim brežuljcima, malo seoce. Kućice raštrkane po padinama i vrhovima brežuljaka. Malena, žuta crkvice ponosno stoji na vrhu jednog brda. Tamo teče ona duga rijeka, na čijoj smo obali nekoć brali proljetnice. A sve to okružuju oni moji divni brežuljci, kao valoviti okvir te divne slike. Zagasitožuti od pšenice i kukuruza, zeleni - prekriveni djetelinom ili tamniji - ispunjeni dubokim šumama i lugovima. Neki pak puni grožđa ili kućica. Neki bakrenastocrveni ili zelenoplavi. Svih boja. Na njima sve vrvi od života, od djece, od plahih životinjica, od biljaka što nas prehranjuju. Za mene su oni najvrjedniji dio te slike, vrijedni poput rubina ili pak čistog zlata jer oni su moj dom, moja zemlja, oni su sve budućim naraštajima. Oni su izvor naše stare kajkavske riječi. Na njima su rasli naši pradjedovi, naše prabake. Oni su jednostavno dio nas, pa i ako odemo negdje daleko, negdje u tuđinu, tamo gdje je za naše noći dan, tamo gdje sunce prije iziđe, koliko god tamo bili i tamo osnovali obitelj, tamo ćemo uvijek biti tuđinci, stranci, ljudi u nepoznatom jer u našim srcima uvijek će nešto kuckati što će nas podsjećati na dom, na rodni kraj, a to su ti brežuljci. Njih ćemo snivati i čežnja za njima parat će nam srce, pa sve dok se ne vratimo, nedostajat će nam, jer oni su dio nas, oni su naš dio bez kojeg ne možemo, duboko u našem srcu iza najskrivenijih vrata leže ti brežuljci, usađeni su u nas i tamo će ostati do naše smrti. Spuštam glavu, a oči mi se lagano zacakle poput stakla i iz njih poteku suze, bistre kapi moje sreće. A lice mi se navlaži, kao da je orošeno onom jutarnjom rosom, po sredini srca nešto me bocne, pa nestane. U meni kao da je nešto prostrujalo, kao da je mnome potekla rijeka mojih predaka, u ušima šume mi glasovi pradjedova i prabaka, snažni glasovi koje nikad prije nisam čuo.

Izenada nešto me prene, bio je to glas mojeg djeda, dozivao je moje ime. Brzo sam ustao i jednim potezom obrisao suze, potrčao sam preko polja i došao do djeda. Krenuli smo u vinograd. Slušavši neke stare djedove priče i pjesmu onog slavuja koji je uvijek pjevao negdje duboko u šumarku, gledao sam brežuljke koji su odmicali od nas. Sreća je snažno prostrujala u meni i miješala se sa čežnjom što se ponovno pojavila, a u trenutku kad su se zajedno stopile u jedno, donio sam odluku, snažnu i sigurnu, odlučio sam da tim brežuljcima nikada neću biti daleko jer ja ću uvijek tragati za njima i zauvijek će biti iza vrata mojeg srca na kojima je urezano zlatnim slovima: Ljepote mojeg zavičaja.

Nikola Puhin, 6. b